

RAPORT

EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 9

IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA

W TARNOWSKICH GÓRACH

I. PROJEKT EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2014/15

Przedmiot ewaluacji – Adaptacja szkolna uczniów klas pierwszych

Cel – W JAKI SPOSÓB SZKOŁA WSPIERA ADAPTACJĘ SZKOLNĄ I ROZWÓJ NAJMŁODSZYCH UCZNIÓW W ZWIĄZKU Z OBNIŻENIEM WIEKU REALIZACJI OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

Pytania kluczowe :

1. Jakie działania podjęła szkoła w celu stworzenia optymalnych warunków adaptacyjnych i edukacyjnych dla najmłodszych uczniów?
2. W jaki sposób rodzice zostali zapoznani z planowanymi działaniami szkoły wspierającymi adaptację szkolną pierwszoklasistów, jaki mieli wpływ na modyfikowanie ich i współpracę w ich realizacji ?
3. W jaki sposób rozpoznane były indywidualne możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe sześciolatków rozpoczynających naukę?
4. Jakie działania podjęto w celu zaspokojenia indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów klas I?

Metody i techniki :

1. Wywiad;
2. Analiza dokumentów.
3. Rozmowa kierowana

Źródła danych :

1. Kwestionariusz wywiadu :
 - rodzice;
 - nauczyciele.
2. Analiza dokumentów
 - dzienniki lekcyjne;
 - wnioski z obserwacji;
 - arkusz diagnozy wychowawczej;
 - strona internetowa szkoły.
3. Scenariusz rozmowy kierowanej:
 - uczniowie

Dobór próby badawczej :

Populacja badań

- klasy I
- rodzice dzieci z klas I
- nauczyciele uczący w klasach I

II. HARMONOGRAM EWALUACJI

Przebieg Czynności / zadania	Czas wykonania / terminy	Nauczyciele odpowiedzialni
Określenie przedmiotu, kryteriów, pytań kluczowych i celu ewaluacji	grudzień 2014 r.	A. Pradellok M. Wieczorek, A. Karwatka M. Kędrek B. Smyk
Dobór metod i próby badawczej	grudzień 2014 r.	M. Wieczorek A. Pradellok
Przebieg ewaluacji, zbieranie informacji	styczeń – luty 2015 r.	A. Pradellok (kwestionariusz dla rodzica, analiza zbiorcza zastosowanych kwestionariuszy) M. Wieczorek (kwestionariusz dla nauczyciela) M. Kędrek (scenariusz rozmowy kierowanej z uczniami)
Analiza informacji, wyciąganie wniosków, pisanie raportu	marzec 2015 r.	A. Pradellok (dot. pytania nr 1) M. Wieczorek, I. Białek (dot. pytania nr 2) Małgorzata Kędrek (dot. pytania nr 3) Anna Karwatka, B. Smyk (dot. pytania nr 4)
Prezentowanie raportu Dyrektorowi, Radzie Pedagogicznej, zapoznanie Rad Rodziców klas I z wnioskami z ewaluacji wewnętrznej	kwiecień 2015 r. czerwiec 2015 r. kwiecień 2015 r.	A. Pradellok Wychowawcy klas I

Zespół d.s. ewaluacji:
 Anna Pradellok
 Magdalena Wieczorek
 Anna Karwatka
 Małgorzata Kędrek
 Bożena Smyk
 Izabela Białek

III. WYNIKI EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

ADAPTACJA SZKOLNA UCZNIÓW KLAS PIERWSZYCH

1. Jakie działania podjęła szkoła w celu stworzenia optymalnych warunków adaptacyjnych i edukacyjnych dla najmłodszych uczniów?

Szkoła wykazała bardzo duże zaangażowanie w działania wspierające adaptację szkolną najmłodszych uczniów. 80,5 % rodziców objętych badaniem oceniło zaangażowanie w powyższe działania jako wysokie, 13,9 % średnie, a tylko 5,6 % (2 rodziców) niskie. Również nauczyciele uczący w klasach pierwszych poziom zaangażowania szkoły w działania wspierające adaptację szkolną określają jako wysoki.

Wszystkie podjęte działania poprzedzał etap planowania. Charakter działań był zróżnicowany, a terminy realizacji często wyprzedzały obecny rok szkolny.

Ocena działań podjętych przez szkołę wg. wszystkich wychowawców oraz nauczycieli uczących w klasach pierwszych (7 osób badanych) przedstawiała się bardzo dobrze. Nieco niżej oceniono jedynie organizację obiadów oraz wyposażenie uczniów w podręczniki i materiały ćwiczeniowe. Szczegółowa ocena działań w poszczególnych zakresach przedstawiała się następująco:

- organizacja zajęć, dostosowanie metod i form pracy w szkole do możliwości i potrzeb najmłodszych uczniów

na poziomie wysokim – oceniło 100,0 % badanych nauczycieli

- Dzień otwarty, otwarte lekcje dla przedszkoli

na poziomie wysokim – 85,7 %, na poziomie niskim – 14,3 %

- organizacja przerw

na poziomie wysokim – 100,0 %

- organizacja obiadów

na poziomie wysokim – 71,4 %, na poziomie średnim – 28,6 %

- organizacja podręczników i materiałów ćwiczeniowych

na poziomie wysokim – 71,4 %, na poziomie średnim – 28,6 %

- wyposażenie sal lekcyjnych klas pierwszych

na poziomie wysokim – 100,0 %

- spotkania informacyjne dla rodziców przyszłych uczniów w przedszkolu i w szkole

na poziomie wysokim – 100,0 %.

Działania wspierające adaptację szkolną również większość badanych rodziców oceniła jako bardzo dobre. Nieco słabiej ocenione zostało wyposażenie sal lekcyjnych oraz spotkania informacyjne dla rodziców przyszłych uczniów w

przedszkolu i w szkole. Ocena działań w poszczególnych zakresach w odczuciu rodziców (37 badanych) kształtowała się następująco:

- organizacja zajęć, dostosowanie metod i form pracy w szkole do możliwości i potrzeb najmłodszych uczniów

na poziomie wysokim – 88,9 %, na poziomie średnim – 11,1 %

- Dzień otwarty, otwarte lekcje dla przedszkoli

oraz

- organizacja przerw

na poziomie wysokim – 86,5 %, na poziomie średnim – 10,8 %, na poziomie niskim – 2,7 %

- organizacja obiadów

na poziomie wysokim – 84,9 %, na poziomie średnim – 12,1 %, na poziomie niskim – 3,0 %

- organizacja podręczników i materiałów ćwiczeniowych

na poziomie wysokim – 83,8 %, na poziomie średnim – 16,2 %

- wyposażenie sal lekcyjnych klas pierwszych

na poziomie wysokim – 73,0 %, na poziomie średnim – 27,0 %

- spotkania informacyjne dla rodziców przyszłych uczniów w przedszkolu i w szkole

poziom wysoki – 70,3 %, poziom średni – 21,6 %, poziom niski – 8,1 %.

Na temat działań wspierających adaptację szkolną wypowiedziało się również w rozmowach kierowanych 71 uczniów klas pierwszych.

93,0 % uczniów objętych badaniem wyraziło zadowolenie z wyposażenia sal lekcyjnych. Najbardziej podoba im się: część rekreacyjna wyposażona w pufki, klocki, zabawki pluszowe oraz kąciki czytelnicze, teatralne i hodowlane – rybki. Podoba im się również tablica multimedialna, stanowiska uczniowskie, liczydło klasowe. Są zadowoleni z wielkości sal i ich kolorystyki. Wyrazili również swoje zadowolenie z organizacji przerw. 100 % badanych uczniów czuje się bezpiecznie spędzając przerwy w klasie. Najchętniej lubią w czasie przerw: konstrukcyjne z klocków, czytanie książek, teatrzyk i muzykowanie, zabawy ruchowe, oglądanie animowanych filmów edukacyjnych, spożywanie śniadań, mleka, warzyw i owoców, rozmowy z kolegami i wychowawcą. Chcieliby w czasie przerw więcej zabaw ruchowych, możliwości biegania. Siedmiolatki chciałyby spędzać przerwy na korytarzach szkolnych. Również 100 % badanych uczniów czuje się bezpiecznie w stołówce szkolnej w czasie spożywania obiadów. Jednak 28,2 % uczniów odczuło w czasie przerwy sytuacje zagrożenia w kontaktach ze starszymi uczniami podczas samodzielnej drogi do toalety oraz w toalecie.

Właściwie podjęte działania stwarzające optymalne warunki adaptacyjne i edukacyjne umożliwiły prawidłowy rozwój najmłodszych uczniów. 89,2 % badanych rodziców oceniło wzrost rozwoju swojego dziecka w ciągu ostatnich 5 miesięcy jako wysoki, a 10,8 % rodziców jako średni.

94,6 % rodziców sądziło, że ich dzieci chętnie chodzą do szkoły, najczęściej ze wzgl. na: zainteresowanie nauką i czynnościami edukacyjnymi, kontakty z rówieśnikami oraz bardzo dobry kontakt z wychowawcą. Pozostałe wymieniane względy to: przyjazna atmosfera, poczucie bezpieczeństwa i zadomowienia, autorytet wychowawcy, poprawna adaptacja oraz uprzejmość pracowników szkolnej kuchni.

5,4 % (2 rodziców) uważało, że ich dzieci ze wzgl. na niedojrzałość i nieśmiałość niechętnie chodzą do szkoły.

94,4 % dzieci klas I w rozmowach kierowanych z wychowawcami sądziło, że chętnie przychodzi do szkoły i cieszy się, że jest uczniem. Tylko 4,2 % uczniów chciałoby wrócić do przedszkola.

Wszyscy pytani w kwestionariuszach rodzice odczuwają zadowolenie z etapu adaptacji szkolnej swojego dziecka, w tym 83,4 % w stopniu wysokim, a 16,6 % rodziców w stopniu średnim. Również wszyscy wychowawcy klas pierwszych są zadowoleni z przebiegu etapu adaptacyjnego, gdyż w znacznym stopniu osiągnęli cele wyznaczone w planie, jedynie ze wzgl. na potrzeby i możliwości uczniów w zakresie organizacji obiadów i przerw etap adaptacyjny został wydłużony.

Niektórzy rodzice wyrazili sugestie odnośnie działań wspierających adaptację szkolną:

- więcej zabawy (1 głos)
- nie stawianie punktów karnych po okresie adaptacyjnym, jeszcze większy nacisk na pochwały (1 głos)
- uznanie ze strony rodzica dla inicjatywy pomocy uczniów klas starszych w opiece nad pierwszoklasistami (1 głos).

Nauczyciele również wyrazili swoje sugestie:

- poprawić warunki w świetlicy szkolnej (3 głosy)
- zapewnić wyposażony w urządzenia zabawowe teren rekreacyjny (3 głosy).

2. W jaki sposób rodzice zostali zapoznani z planowanymi działaniami szkoły wspierającymi adaptację szkolną pierwszoklasistów, jaki mieli wpływ na modyfikowanie ich i współpracę w ich realizacji?

Każdy wychowawca klasy I w kwestionariuszach dla nauczycieli wskazał 3 główne kierunki działań dzięki, którym rodzice zostali zapoznani z planowanymi działaniami szkoły wspierającymi adaptację szkolną pierwszoklasistów. Były to: spotkania informacyjne dla rodziców z dyrektorem szkoły i wychowawcami, informacje zawarte na stronie internetowej szkoły, informacje wychowawców na zebraniach z rodzicami przybliżające Plan etapu adaptacyjnego uczniów klas I. Rodzice uważają, że najwięcej informacji o planowanych działaniach szkoły wspierających adaptację szkolną wynieśli właśnie z informacji wychowawców na zebraniach z rodzicami. 97,3 % określa

swoje zadowolenie z pozyskania tych informacji na poziomie wysokim, a 2,7 % na poziomie średnim. Nieco mniej informacji uzyskali rodzice ze strony internetowej szkoły, 70,6 % rodziców określa swoje zadowolenie na poziomie wysokim, 17,6 % na poziomie średnim, a 11,8 % niskim. Ze spotkania informacyjnego rodziców z dyrektorem szkoły 61,1% rodziców określa swoje zadowolenie z pozyskanych informacji na poziomie wysokim, 27,8 % średnim i 11,1 % niskim.

100 % badanych nauczycieli uczących w klasach pierwszych uważa, że szkoła jest otwarta na współpracę z rodzicem w planowaniu, modyfikowaniu i realizacji działań w placówce. Stwierdzili, że rodzice są zachęceni do poznania i modyfikowania planowanych działań przedstawionych w dokumentach szkoły zamieszczonych na stronie internetowej szkoły. Świadczą o tym również zanalizowane zapisy w dziennikach lekcyjnych dotyczące tematyki zebrań z rodzicami. Również 75,7 % rodziców pytanych w kwestionariuszach uważa, że szkoła w wysokim stopniu otwarta jest na współpracę z rodzicem w planowaniu i modyfikowaniu działań szkoły, a 21,6 % w stopniu średnim. Tylko 1 rodzic określa otwartość szkoły na powyższą kwestię w stopniu niskim.

3. W jaki sposób rozpoznane były indywidualne możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe sześciolatków rozpoczynających naukę?

Wszyscy wychowawcy klas pierwszych w celu rozpoznania indywidualnych możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych pierwszoklasistów dokonali diagnozy wstępnej uczniów. Uzyskali informacje o uczniach w następujący sposób:

- rozmowa z rodzicem dziecka: pozyskanie informacji o stanie zdrowia dziecka, zdolnościach i zainteresowaniach, funkcjonowaniu społecznym, potrzebach materialno - socjalnych
- analiza dokumentów: informacja o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej wydana przez przedszkole, opinia PPPP, dokumenty medyczne, karta zgłoszenia ucznia do klasy I
- diagnoza logopedyczna
- obserwacje uczniów w zakresie poziomu rozwoju emocjonalno – społecznego
- badanie przygotowania do podjęcia nauki.

W badaniach przygotowania do podjęcia nauki większość nauczycieli – wychowawców wykorzystwała następujące narzędzia: test analizy i syntezy słuchowej I. Styczek, test analizy i syntezy wzrokowej H. Spionek, analiza rysunku wg J. Hanisz „Ocena opisowa”, karta badania sprawności graficznej i orientacji przestrzennej, a u uczniów przejawiających trudności matematyczne zastosowano próby Piageta w celu określenia dojrzałości operacyjnego myślenia

konkretnego. Wyniki diagnozy wstępnej dla poszczególnych uczniów ujęto w kartach rozwoju ucznia. Zbiorcze zestawienie wyników diagnozy wszyscy wychowawcy zamieścili w arkuszach diagnozy wychowawczej.

81,1 % badanych rodziców uczniów klas pierwszych jest zadowolonych z rozpoznania indywidualnych możliwości i potrzeb dziecka, w tym 59,5 % w stopniu wysokim i 21,6 % w stopniu średnim. Swoje zadowolenie najczęściej uzasadnili następująco:

- szybko i sprawnie rozpoznano możliwości i potrzeby, zorganizowano zajęcia
- właściwa ocena możliwości i dostosowanie do nich nauki
- udział uczniów w konkursach, docenianie uzdolnień.

4. Jakie działania podjęto w celu zaspokojenia indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów klas pierwszych?

Wychowawcy czterech klas pierwszych w celu zaspokojenia indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów podjęli następujące działania:

- po dokonaniu diagnozy wstępnej zakwalifikowali uczniów do różnorodnych zajęć wspierających
- zorganizowali dodatkowe zajęcia wspierające dla uczniów: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (24 uczniów), zajęcia logopedyczne (33 uczniów), zajęcia kompensacyjno-korekcyjne (3 uczniów), j. angielski (17 uczniów)
- dostosowali stanowiska uczniowskie do wzrostu i indywidualnych potrzeb dziecka
- dostosowali formy i metody pracy do potrzeb i możliwości uczniów
- wyposażyli salę w odpowiednie pomoce dydaktyczne, zabawki, gry dydaktyczne, kącki tematyczne oraz zorganizowali przestrzeń edukacyjną
- dostosowali długość jednostek zajęciowych oraz czasu pracy przy stolikach uczniowskich do możliwości uczniów 6 i 7 letnich
- organizowali pomoc materialną: ubrania, paczki żywnościowe, paczki świąteczne.

99,7 % badanych rodziców wyraziło opinię, że zajęcia wspierające spełniają ich oczekiwania, 66,7 % określiło swoje zadowolenie na poziomie wysokim, a 33% na poziomie średnim. 96,1 % uczniów klas pierwszych uczestniczących w różnorodnych zajęciach wspierających wyraziło opinię, że bardzo chętnie biorą w nich udział.

IV. WNIOSKI Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Dokonując szczegółowej analizy kwestionariuszy wywiadów z rodzicami i nauczycielami uczącymi w klasach pierwszych, scenariuszy rozmów kierowanych z uczniami klas pierwszych oraz weryfikacji dokumentacji szkolnej można stwierdzić, że:

- ✓ Szkoła była w wysokim stopniu zaangażowana w działania wspierające adaptację szkolną najmłodszych uczniów.
- ✓ Podjęła w tym kierunku szereg skutecznych działań. Najważniejsze to: organizacja zajęć, dostosowanie metod i form pracy w szkole do możliwości i potrzeb uczniów, organizacja przerw, Dzień otwarty szkoły, organizacja podręczników i materiałów ćwiczeniowych, wyposażenie sal lekcyjnych dla pierwszoklasistów, organizacja obiadów i spotkania informacyjne dla rodziców uczniów rozpoczynających naukę.
- ✓ Zarówno rodzice jak i uczniowie oraz nauczyciele są zadowoleni z organizacji i efektów etapu adaptacyjnego pierwszoklasistów.
- ✓ Rodzice zostali zapoznani z planowanymi działaniami szkoły poprzez: spotkania informacyjne dla rodziców z dyrektorem szkoły i wychowawcami oraz informacje zawarte na stronie internetowej szkoły. Najwyżej cenione były przez rodziców informacje wychowawców na zebraniach z rodzicami, przybliżające Plan etapu adaptacyjnego uczniów klas I.
- ✓ Szkoła w odczuciu rodziców jest w wysokim stopniu otwarta na współpracę z rodzicem w planowaniu, modyfikowaniu i realizacji działań szkoły.
- ✓ We wszystkich klasach pierwszych szczegółowo, z zastosowaniem szeregu narzędzi badawczych oraz skutecznie rozpoznane były indywidualne możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe dzieci.
- ✓ W celu zaspokojenia indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów zorganizowano różnorodne zajęcia wspierające, które w wysokim stopniu spełniają oczekiwania rodziców i uczniów oraz podjęto szereg innych również skutecznych działań.

Niemniej nauczyciele powinni:

- ✓ Zadbąć przy wsparciu dyrektora o lepsze warunki dla pierwszoklasistów w świetlicy szkolnej oraz zabiegać o urządzenia zabawowe na terenie rekreacyjnym
- ✓ Powielać sprawdzone i skuteczne działania szkoły wspierające adaptację szkolną pierwszoklasistów w kolejnych latach
- ✓ Nadal zachęcać rodziców do współpracy w planowaniu i realizacji działań wspierających adaptację szkolną

- ✓ Dokonać wyboru najskuteczniejszych narzędzi badawczych stosowanych w diagnozie wstępnej i ujednolicić we wszystkich klasach pierwszych badanie przygotowania do nauki czytania, pisania i matematyki
- ✓ Wychodząc naprzeciw indywidualnym możliwościom i potrzebom rozwojowym uczniów zdolnych dobrać narzędzia umożliwiające lepszą diagnozę i zadbać o rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla pierwszoklasistów.